

آفات و بیماریهای گیاهی
جلد ۵۸، شماره‌های ۲۰ و ۲۱، بهمن ۱۳۶۹

کلید شناسائی فرمهای بی‌بال و بالدار بکر زای گونه‌های جنس *Uroleucon* Mordv. از ایران

Key to the species of *Uroleucon* Mordvilk (Homoptera: Aphididae) from Iran

علی رضوانی

مؤسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی

چکیده

در این مقاله کلید شناسائی فرمهای بی‌بال و بالدار بکر زای. گرنه شته از جنس *Uroleucon* Mordv. که از روی گیاهان متعلق به خانواده Compositae از مناطق مختلف ایران جمع آوری و شناسائی گردیده‌اند شرح داده شده است. پنج گونه *U. iranicum*, *U. virgatae*, *U. caspicum*, *U. hymenocephali*, *U. tortuosissimae*. شده‌اند و از این نقاط جهان در این زمینه گزارشی در دست نیست. چون فرم بالدار گونه *U. muralis* که نام علمی آن با علامت سؤال مشخص شده در دست نبود در کلید منظور نگردید.

مقدمه

گونه‌های این جنس عمدهاً روی گیاهان خانواده Composite و بعضًا روی خانواده Companulaceae زندگی می‌کنند و غالباً آنها تک‌میزبانه و یا با صلطاح مونوفاگ (Monophag) می‌باشند. از نظر مشخصات ظاهری به دو جنس *Paczoskia* Mordv. و *Macrosiphoniella* Dell G. نزدیک هستند تا بحال حدود دویست گونه از این جنس در سراسر جهان شناسائی و گزارش گردیده‌اند که بیشتر این گزارشات به نمونه‌های اروپا، آمریکا و خاور دور مربوط می‌شوند.

Borner & Heinze, 1957 Hille Ris Lambers 1939)

Muller, 1965, Szelegiewicz, 1966, Olive, 1963, Remaudier, 1958 Meier, 1975

Richards, 1972, Miyazaki, 1971, Lampel 1974, 1980, 1983.)Holman, 1965, 1974, 1975, 1981a, 1981b

شاپوشنیکو (Shaposhnikov, 1964) ضمن معرفی گونه های مربوط به قسمتهای اروپائی اتحادشوری گونه های آسیای میانه و نازریکولوف و اواماروف (Narzikulov & Umarov, 1969) گونه های تاجیکستان و مناطق اطراف، بودنها یمروسویرسکی (Bodenheimer & Swirski, 1957) پنج گونه و ایستاپ (Eastop, 1985) چهارده گونه از خاور میانه از جمله چهار گونه از ایران را بصورت کلید شناسائی شرح داده اند. هولمن (Holman, 1980) رضوانی و لامپل (Rezwani & Lampel, 1987, 1990) جمعاً پنج گونه جدید را از ایران گزارش کرده اند. شرح گونه های بصورت کلید شناسائی در متن انگلیسی این مقاله ارائه گردیده است.

نشانی نگارنده:

دکتر علی رضوانی - بخش تحقیقات حشرات و جانوران زیانآور به گیاهان ، مؤسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، صندوق پستی ۱۴۰۴، ۱۹۳۹۰، تهران